

Projekt

*Kierownik Kultury
nr. o opinii
2023. 11. 20*

**Uchwała Nr..... 2023
Rady Miejskiej w Brwinowie
z dnia 2023 r.**

Biuro Rady Miejskiej w Brwinowie
wpłynęła dn. 20. 11. 2023
nr. RM 0006. 845. 2023

w sprawie ustanowienia roku 2024 Rokiem Pułkownika Franciszka Niepokólczyckiego.

Na podstawie art. 18 ust. 1 w zw. z art. 7 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r. poz. 40, zm. poz. 572,1463,1688) Rada Miejska w Brwinowie uchwała, co następuje:

§1

Ustanawia się rok 2024 Rokiem Pułkownika Franciszka Niepokólczyckiego.

§2

Wykonanie uchwały, w tym ustalenia programu obchodów, powierza się Burmistrzowi Gminy.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

BURMISTRZ
Gminy Brwinów
Artacliusz Kosinski
Artacliusz Kosinski

RADCA PRAWNY
Michał Jozwiak
Michał Jozwiak

SEKRETARZ
Gminy Brwinów
Anna Kozłowska
Anna Kozłowska

Uzasadnienie

Pułkownik Franciszek Niepokólczycki, pseudonim „Teodor”, urodzony w Żytomierzu (dzisiejsza Ukraina) 27.10.1902 r., zmarł 11.06.1974 roku i został pochowany na cmentarzu parafialnym w Brwinowie.

Ukończył szkołę wywiadu w Polskiej Organizacji Wojskowej, w której działał od listopada 1918 r. Po ukończeniu szkoły oficerskiej Komendy Naczelnej III POW był kolejno komendantem Sekcji Technicznej, komendantem placówki wywiadowczej i komendantem Okręgu Żytomierz POW.

Brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej. W 1923 r. został przeniesiony z korpusu oficerów piechoty do korpusu oficerów inżynierii i saperów. Wówczas został też oficerem zawodowym. W latach 30. był wykładowcą i referentem wyszkoleniowym w Centrum Wyszkożenia Saperów w Modlinie. W marcu 1939 r. został przydzielony do sztabu Generalnego Inspektoratu Sił Zbrojnych.

We wrześniu 1939 r. w stopniu majora dowodził 60. Batalionem Saperów Armii "Modlin". Uczestniczył w obronie Warszawy i z myślą o dalszej walce podziemnej zgłosił się już 27 września 1939 r. do utworzonej w tym dniu Służby Zwycięstwu Polsce (SZP). W konspiracji pełnił funkcję szefa Sztabu Dywersji. Równocześnie organizował Wydział Saperów. Działał w Komendzie Głównej Związku Odwetu oraz Związku Walki Zbrojnej. Był do 1942 r. szefem Wydziału Saperów w Oddz. III KG ZWZ-AK, przekształconego później w Armię Krajową.

Jedną z operacji dywersyjnych, przeprowadzonych pod osobistym nadzorem ppłk. Niepokólczyckiego była seria skoordynowanych w czasie i miejscu akcji oznaczonych kryptonimem „Wieniec I”. Polegała ona na jednoczesnym przerwaniu połączeń kolejowych węzła warszawskiego. Od jesieni 1942 r. współorganizował nowy pion walki bieżącej AK - Kedywu (Kierownictwo Dywersji) i od stycznia 1943 r., pod pseudonimem "Teodor" był zastępcą Komendanta Kedywu KG AK, płk. "Nila" (August Emil Fieldorf).

W czasie Powstania Warszawskiego był dowódcą saperów i nadzorował całość produkcji materiałów wybuchowych, granatów. Pod jego kierownictwem wyprodukowano łącznie 35 tysięcy granatów. Po kapitulacji powstania znalazł się w niemieckiej niewoli.

Z obozu jenieckiego powrócił z płk. Janem Rzepeckim, który został zastępcą ostatniego dowódcy AK generała Leopolda Okulickiego. Płk Franciszek Niepokólczycki kontynuował działalność konspiracyjną w podziemiu niepodległościowym. Po serii aresztowań w listopadzie 1945 r. został prezesem Zarządu Głównego „Wolność i Niezawisłość”. Pod jego dowództwem WiN osiągnął apogeum swoich możliwości organizacyjnych obejmując zasięgiem cały kraj.

„Teodor” został aresztowany 22 października 1946 r. W pokazowym procesie toczącym się od sierpnia do września 1947 r. został skazany na karę śmierci, zamienioną na karę dożywotniego więzienia. W grudniu 1956 r. został zwolniony z więzienia na mocy amnestii. Będąc stale inwigilowany przez SB, próbował odnaleźć się w rzeczywistości PRL. Był m.in. referentem w Spółdzielni Pracy „Technomontaż” i kierownikiem produkcji w Spółdzielni Inwalidów i Emerytów Kolejowych. Pracował niemal do śmierci, gdyż ówczesne władze odebrały mu prawo do emerytury.

Pułkownik Franciszek Niepokólczycki jest dziś patronem 18. Pułku Saperów w Nisku.

Odnaczony Orderem Orła Białego (2008, nadanie pośmiertnie przez Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego), Krzyżem Srebrnym Orderu Wojennego Virtuti Militari (wrzesień 1944), Krzyżem Niepodległości (1931), Krzyżem Walecznych (pięciokrotnie, w tym trzykrotnie w 1921), Srebrnym Krzyżem Zasługi (1928).

BURMISTRZ
Gminy Brwinów
Krzysztof Kosiński
Krzysztof Kosiński